

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **N. M.**, nar. x, státní příslušnost Bělorusko, bytem x, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.1.2014 č.j. OAM-308/VL-07-ZA14-R2-2008,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný neudělil azyl podle § 12, § 13 a § 14 zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zák. č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“) a udělil doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalobkyně namítá, že v jejím případě nebyl zjištěn stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti (§ 3 zák. č. 500/2004 Sb. správní řád), což je dle jejího názoru do značné míry zapříčiněno tím, že si neopatřil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (§ 50 správního řádu).

Žalobkyně konstatuje, že napadenému rozhodnutí bezprostředně předcházelo rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které bylo zrušeno a Nejvyšší správní soud ve svém

rozsudku ze dne 14.6.2012 jasně vymezil to, v čem žalovaný správní orgán i soud I. stupně pochybili a v čem je nutno znovu posoudit její žádost o udělení azylu. Na to žalovaný od června 2012, kdy bylo zrušeno jeho rozhodnutí, shromáždil k napadenému rozhodnutí pouze inovované zprávy mezinárodních organizací, přičemž ani tyto dle žalobkyně neodpovídají skutečné situaci v Bělorusku, neboť jsou zpracovány na základě pouhých informací z Běloruska. Dle názoru žalobkyně se žalovaný ani neztotožnil se závěry Nejvyššího správního soudu ve věci, což sám uvádí i v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poukazuje na to, že od rozsudku Nejvyššího správního soudu její problémy ještě narostly, neboť jejímu manželovi přicházela předvolání k soudu i policii a rovněž tak jeho otcí z důvodu, pro který byli nuceni opustit Bělorusko. Dodává, že tyto důkazy doložila do spisového materiálu, ale žalovaný je opět vyhodnocuje jako azylově nerelevantní. Stejně tak materiály, ze kterých žalovaný čerpá, neodpovídají vždy skutečnosti a dle názoru žalobkyně je žalovaný vykládá selektivně za účelem snížení intenzity hrozeb ze strany státních orgánů vůči žalobkyni. Žalobkyně se domnívá, že svědčí o stálém nebezpečí, které jí i její rodině v Bělorusku ze strany policie a soudu hrozí. Dále namítá, že žalovaný nedbal na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly a postupoval tudíž v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu. Svůj argument žalobkyně podporuje odkazem na konkrétní případ běloruských občanů, jejichž azylový příběh považuje za obdobný a žalovaný jim azyl udělil.

Dle žalobkyně stejně tak není pravdivé tvrzení žalovaného, že neuvedla žádné skutečnosti, které by mohly prokázat pronásledování z důvodů azylově relevantních z hlediska § 12 azylového zákona. Vyjmenovává například distribuci letáků, pozvání k děkanovi na pohovor v souvislosti s touto činností, sledování policií či výzvu k ukončení styků s přáteli s ČR. Toto vše nesvědčí o tom, že by ona i její manžel neuvedli nic, proč by měla být pronásledována. Dodává, že byť udělení dočasné doplňkové ochrany na dobu 24 měsíců oceňuje, nepředpokládá, že by se za 24 měsíců situace změnila natolik, aby se mohla do Běloruska společně s rodinou vrátit. V tomto směru podotýká, že o skutečném životě v Bělorusku má žalovaný hodně mlhavé představy, které jsou do značné míry ovlivněny a zkresleny zkušenostmi zaměstnanců konzulárního úseku v Bělorusku, které však nelze srovnávat s běžnými občany Běloruska. Žalovaný si dle žalobkyně neopatřil dostatek podkladů pro napadené rozhodnutí, v důsledku čehož nedostatečně posoudil možnost udělení azylu podle § 12 azylového zákona. Zároveň konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že žije se svou rodinou na území České republiky již od roku 2008, lze si jen těžko představit jejich plnohodnotný návrat do Běloruska, jak v odůvodnění napadeného rozhodnutí vykreslil žalovaný s tím, že jako osoby žijící v zahraničí budou v Bělorusku dokonce vítáni pro jejich nabyté zkušenosti.

Žalovaný k věci uvádí, že námitky žalobkyně považuje za neopodstatněné. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobkyní a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní informace o situaci v zemi původu a v odůvodnění rozhodnutí popsal důvody vedoucí jej k závěru, že v případě žalobkyně nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu.

K poukazu žalobkyně na jiné osoby běloruské státní příslušnosti, jimž byl na území České republiky azyl udělen, žalovaný správní orgán uvádí, že každá žádost ve věci mezinárodní ochrany je posuzována zásadně individuálně na základě zcela konkrétního azylového příběhu žadatele. Z případného udělení mezinárodní ochrany jinému žadateli, byť přichází ze stejné země, nelze automaticky dovozovat nutnost udělení stejného druhu ochrany i dalším osobám téže státní příslušnosti, neboť právě individuální posuzování je jedním ze

základních principů azylového řízení. K odkazu žalobkyně na § 91 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o azylu žalovaný podotýká, že žádost o mezinárodní ochranu posuzoval dle zákona o azylu v znění platném v době vydání správního rozhodnutí. Aktuální ustanovení § 91 výše uvedeného zákona se týká výkonu přenesené působnosti vykonávané podle toho zákona krajským úřadem či obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Ve vztahu k tomuto ustanovení se žalovaný žádné pochybení nedopustil. Zároveň žalovaný dodává, že v případě přetrvávání hrozby vážné újmy i po uplynutí lhůty, na kterou byla žalobkyni udělena doplňková ochrana, je možné v souladu s azylovým zákonem žádat o prodloužení již poskytované ochrany a nesouhlasí tudíž s názorem žalobkyně, že by udělení doplňkové ochrany na 24 měsíců mělo znamenat, že se má poté žalobkyně vrátit do Běloruska.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně přicestovala do České republiky dne 9.4.2008 a požádala spolu se svým manželem o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti uvedla, že důvodem odjezdu z vlasti byly problémy jejího manžela, sama byla jednou předvolána na policii dne 3.8.2008, kde jí policisté sdělili, že pomáhala manželovi roznášet letáky a že se s ním účastnila shromáždění. Zároveň ji varovali, že bude mít problémy ve škole, pokud v tom bude pokračovat. Následně se rozhodli s manželem vlast opustit. Dále sdělila, že nedokončila vysokoškolská studia, protože odjela z Běloruska, v průběhu studia měla potíže s policií a dvakrát měla problémy s děkanem a kurátorkou studijní skupiny. Poprvé proto, že odmítla koupit losy a podepsat seznam, kde se studenti měli po zakoupení losů podepsat a podruhé, protože se dvakrát nezúčastnila povinného vítání prezidenta, v průběhu kterého se studentům proti jejich podpisům rozdávaly vlaječky. Dne 3.4.2008 byla předvolána na policii, kde jí příslušníci policie sdělili, že ji viděli s manželem na demonstraci. O udělení mezinárodní ochrany žádá, protože v Bělorusku jim hrozilo nebezpečí. Její manžel by byl určitě uvězněn a je si jistá, že by ji vyhodili z hudební akademie. Z telefonického rozhovoru s rodiči se dozvěděla, že rodičům telefonují příslušníci policie a dotazují se na její a manželovo současné místo pobytu. Policie vyhrožuje rodičům, že si ji i jejího manžela najde a uvězní je.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, kterými je vázán a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 12 azylového zákona se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně z hlediska důvodu pro udělení azylu vycházel především z výpovědi žalobkyně, jí doložených materiálů a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku. Konkrétně vycházel z Výroční zprávy Amnesty International 2013 ze dne 23.5.2013; informace Freedom House Svoboda ve světě 2013 – Bělorusko, leden 2013 a Výroční zprávy Human Rights Watch z ledna 2013, Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Bělorusku za rok 2012, Zákona Běloruské republiky č. 71-3 ze dne 15.12.2005 – čl. 1.193, 342, 361 a 396 a aktuálního znění Infobanky ČTK „Země světa Bělorusko“. Po posouzení výše uvedeného dospěl správní orgán k závěru, že žalobkyně v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě

kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně nebyla členkou žádné politické strany či jiné organizace, z vlasti odcestovala bez jakýchkoliv problémů či komplikací. Na základě její výpovědi, předložených listinných důkazů a informací o zemi původu správní orgán již ve svém předchozím rozhodnutí řádně odůvodnil svůj závěr o nenaplnění podmínek pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, který aproboval i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí č.j. 6Azs 4/2012. Soud shledal, že se skutkový stav ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu nezměnil, a proto se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu.

Žalobkyně se v žalobě dovolávala § 12 azylového zákona obecně, a to bez bližší specifikace. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný zaměřil svou pozornost spíše směrem k § 12 písm. b) zákona o azylu. V posuzovaném případě žalobkyně své obavy zdůvodňovala především tím, že se o ni zajímala běloruská policie, a to pro účast na opozičních mítincích a podílení se na distribuci opozičních letáků. Také poukázala na potíže svého manžela, který se v Bělorusku účastnil opozičních akcí a z tohoto důvodu měl problémy s policií.

Jak bylo výše zmíněno, rozhodoval-li žalovaný o azylové žádosti žalobkyně dříve, přičemž jeho rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 6Azs 4/2012-67 ze dne 14.6.2012. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí uvedl, že pokud jde o závěry žalovaného týkající se žalobkyně, ztotožňuje se s tím, že občasná účast na opozičních mítincích, podílení se na distribuci opozičních letáků, předvolání na pohovor s děkanem a jedno předvolání na policii, které navíc souviselo spíše s aktivitami jejího manžela, nelze považovat za potíže takového charakteru, intenzity a opakovanosti, aby je bylo možné mít za pronásledování ve smyslu zákona o azylu či aby mohly být považovány za jednání schopné vyvolat opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně je však svázána s osudem svého manžela a mohla by tak případně splňovat podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu.

Správní orgán se pro dokreslení aktuální situace v Bělorusku v souvislosti s posouzením případné možnosti pronásledování osob ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu seznámil s výroční zprávou Amnesty International 2013, Výroční zprávou Human Rights Watch z ledna 2013 a informací Freedom House z ledna 2013 a po opakovaném provedeném správním řízení nedospěl k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. V tomto směru se zdejší soud s žalovaným ztotožňuje, neboť ač nelze popřít subjektivní stránku celé věci spočívající v obavách žalobkyně z návratu do Běloruska, nelze potíže, které žalobkyně měla, považovat za pronásledování ve smyslu azylového zákona. S ohledem na objektivně zjištěná fakta, jež měl ve formě podkladů pro napadené rozhodnutí k dispozici žalovaný, lze přisvědčit závěru, že žalobkyně nesplňuje kritéria, pro která by bylo možno mluvit v tomto případě o odůvodněném strachu z pronásledování, jak je chápe azylový zákon, a to především pro absenci objektivních prvků „odůvodněnosti“ a „intenzity pronásledování“. Soud proto souhlasí s názorem žalovaného, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) azylového zákona, a tudíž ani námitky žalobkyně v tomto ohledu nepovažuje za opodstatněné.

Jako důvodnou soud neshledal námitku žalobkyně, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný se při novém projednání zabýval nejen inovovanými zprávami mezinárodních organizací o situaci v Bělorusku, ale neopomněl ani podklady, které předkládala v řízení samotná žalobkyně. Soud má za to, že žalovaný si v posuzované věci obstaral dostatek důkazů, které posléze dle vlastního uvážení vyhodnotil, přičemž své hodnocení neopomněl promítnout do odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalobkyně namítala, že žalovaný nedbal na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikly nedůvodné rozdíly a postupoval tudíž v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu. Zmíněnou zásadu jistě nemůže žalovaný při své činnosti opomíjet, nicméně nutno zároveň podotknout, že azylové řízení, resp. jeho výsledek, se do značné míry odvíjí od konkrétních okolností každého jednoho případu a nelze se proto dovolávat mezinárodní ochrany pouze na základě toho, že jinému občanu stejné země byla udělena. Lze naopak dát za pravdu žalovanému, že právě individuální posuzování každé žádosti je jedním ze základních principů azylového řízení. Také tuto námitku proto soud odmítl jako nedůvodnou.

Krom nemožnosti udělit azyl dle § 12 azylového zákona existují také další možnosti, jak dosáhnout na tento typ mezinárodní ochrany. První z nich je azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 azylového zákona, který tedy představuje jednu z alternativních cest udělení mezinárodní ochrany. V průběhu řízení žalobkyně tento azylový důvod netvrdila a po celý jeho průběh ani nedokládala žádné důkazy, na jejichž základě by žalovaný měl či mohl dovozovat důvody pro udělení tohoto typu mezinárodní ochrany.

Další alternativou je udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 azylového zákona, přičemž rozhodnutí o něm je výhradě věci správního uvážení, kdy soud nemůže nahradit správní uvážení žalovaného vlastní úvahou o tom, zda žalobcem uplatněné důvody žádosti o mezinárodní ochranu lze považovat za relevantní z hlediska zmíněného ustanovení. Je proto třeba, aby žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl úvahy či závěry, které se budou týkat případných důvodů pro udělení či neudělení humanitárního azylu. Tuto povinnost žalovaný v napadeném rozhodnutí splnil. Žalovaný se při hodnocení, zda existují v případě žalobkyně důvody, jež by byly podřaditelné pod neurčitý právní pojem „důvody hodné zvláštního zřetele“ zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a zmínil také krátce její zdravotní stav. Nedospěl přitom k závěru, že by v případě žalobkyně nastal důvod zvláštního zřetele hodný. Byť je odůvodnění napadeného rozhodnutí v této pasáži stručnější, nevybočil žalovaný při svých úvahách ze zákonem stanovených limitů zákazů libovůle a soud shledal odůvodnění žalovaného i přes jeho stručnost za přesvědčivé.

Doplňková ochrana dle § 14a azylového zákona se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě existují důvodné obavy, že by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 citovaného zákona a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového bezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem nebo svého posledního trvalého bydliště.

Přestože žalovaný v posuzovaném případě neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12 azylového zákona žalobkyni, nevyloučil ani, že by návrat do Běloruska mohl pro žalobkyni znamenat vážnou újmu. K tomuto závěru dospěl žalovaný zejména po zhodnocení

výpovědi žadatelky, posouzení jejích hlavních motivů k podání současné žádosti o mezinárodní ochranu a výše citovaných aktuálních informačních pramenů a vzhledem k nepříznivé bezpečnostní situaci v Bělorusku, která se vyhrčila po posledních prezidentských volbách v prosinci 2010 a projevuje se mimo jiné šikanou zastánců lidských práv a politických oponentů stávajícího prezidenta. Žalovaný proto rozhodl o udělení doplňkové ochrany žalobkyni podle § 14a azylového zákona. Na tomto místě je nutno vyvrátit obavu žalobkyně, že by žalovaný udělením doplňkové ochrany zamýšlel její navrácení za 24 měsíců do Běloruska. Naopak se dá zcela jistě souhlasit s názorem, že pakliže v průběhu následujících 2 let nedojde k výrazné změně politického klimatu v Bělorusku, lze si jen stěží představit návrat žalobkyně a její rodiny do země původu, přetrvají-li okolnosti, pro které jí nyní byla udělena doplňková ochrana. Ostatně právě na tyto případy pamatuje institut prodloužení doplňkové ochrany dle § 53a azylového zákona, podle něhož je osoba požívající doplňkové ochrany oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena, kdy tuto žádost musí podat nejpozději do 30 dnů před uplynutím doby, na níž je doplňková ochrana udělena.

Je nepochybné, že udělení mezinárodní ochrany je na volné úvaze příslušného správního orgánu, avšak musí být zřejmé, o co se jeho úvahy opíraly, z jakých podkladů při své úvaze vycházel a k jakým závěrům dospěl. Jedině tak je možné přezkoumat, zda daný správní orgán nevybočil z obecných mezí daných základními principy platného právního řádu či nepřekročil-li předpisy procesní. K takovému závěru soud v posuzovaném případě nedospěl. Žalovaný popsal veškeré úvahy, které vedly k výroku napadeného rozhodnutí, uvedl podklady, které zohlednil a u těch, jež nezohlednil, popsal důvod takového postupu.

Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. ledna 2015

JUDr. Miroslava H r e h o r o v á v.r.
samosoudkyně